

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1To/32/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214010207
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petr Kaňa
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4214010207.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kaňu a členov senátu JUDr. Stanislava Libanta a JUDr. Štefana Hrvolu, v trestnej veci proti obžalovanému R. E. a spol. pre pokus zločinu ublíženia na zdraví spolupáchateľstvom podľa 14 odsek 1 a § 20 k § 155 odsek 1 Trestného zákona a iné, o odvolaní obžalovaného R. E. proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 13.09.2018, č.k. 1T/47/2014-776, na verejnom zasadnutí konanom dňa 16. apríla 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 321 odsek 1 písmeno b/ Trestného poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku,

obžalovaný R. E., narodený XX.XX.XXXX v E., trvale bytom C. E., Z. XXX, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce v inej trestnej veci,

sa uznáva za vinného, že

dňa XX. K. XXXX v čase okolo XX.XX hod. v obci C. E. v pohostinstve C. C., ktoré sa nachádza na D. H., po tom ako E. X. odchádzal od výčapného pultu a chcel vyjsť von pred pohostinstvo, ho obžalovaný R. E. udrel do ruky, v ktorej držal pohár s pivom, následne ho päťou udrel do nosa, v dôsledku čoho poškodený cúvol dva kroky a následne ho obžalovaný chytil za vlasy a hlavu mu ťahal k podlahe, pri čom si poškodený kľakol a pritom ako kľáčal ho obžalovaný spoločne s ďalšou toho času odsúdenou osobou niekoľkokrát kopal nohami do tváre a hrudníka, následkom čoho poškodený spadol na zem, následne ako vstával a bol predklonený, tak ho obžalovaný spoločne s ďalšou toho času odsúdenou osobou niekoľkokrát nohami kopol do oblasti hlavy a hrudníka, po čom poškodený opäť spadol na zem, kde zostal ležať, v dôsledku čoho poškodený utrpel zranenia - otras mozgu ľahkého stupňa, pohmoždenie hrudnej a brušnej steny, 4 centimetre dlhú tržno - zhmoždenú ranu na pravej strane hornej pery pretínajúcu celú hornú peru a tržnú ranu prednej vnútornej slizničnej časti dolnej pery o dĺžke 2 centimetre, poúrazový šok zo značnej straty krvi z uvedených rán - ktoré si vyžiadali jeho hospitalizáciu a celkovú dobu liečenia a práceneschopnosti v trvaní najmenej 14 dní,

t e d a :

- spoločným konaním konal spôsobom bezprostredne smerujúcim k dokonaniu trestného činu, v úmysle inému úmyselne spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví, pričom k dokonaniu trestného činu nedošlo,

- spoločným konaním sa dopustil fyzicky a na mieste verejnosti prístupnom výtržnosti tým, že napadol iného,

č í m s p á c h a l :

pokus zločinu ublíženia na zdraví spolupáchateľstvom podľa 14 odsek 1 a § 20 k § 155 odsek 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 364 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona.

Podľa § 44 Trestného zákona u obžalovaného R. E. s a u p ú š ť a od uloženia súhrnného trestu, pretože trest odňatia slobody mu uložený rozsudkom Okresného súdu Komárno z 19.10.2017, sp.zn. 3T/57/2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 15.03.2018, sp.zn. 4To/13/2018, právoplatným dňa 15.03.2018, vo výmere 8 rokov a 8 mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, pokladá na ochranu spoločnosti a nápravu obžalovaného za dostatočný.

Podľa § 287 odsek 1 Trestného poriadku obžalovanému ukladá povinnosť poškodenému - spoločnosti Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Einsteinova 25, IČO: 35 942 436, nahradiť škodu v sume 1 018,08 eur.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Komárno (ďalej „súd I. stupňa“) uznal obžalovaného R. E. za vinného zo spáchania zločinu ublíženia na zdraví v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona k § 155 odsek 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona a prečinu výtržníctva v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona k § 364 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa XX. K. XXXX v čase okolo XX.XX hod. v obci C. E. v pohostinstve C. C., ktoré sa nachádza na D. H., po tom ako E. X. odchádzal od výčapného pultu a chcel vyjsť von pred pohostinstvo, tak bol obvineným R. E. udretý do ruky, v ktorej držal pohár s pivom, následne bol obvineným R. E. päťou udretý do oblasti hlavy, do nosa, následkom ktorého úderu poškodený cívoľ dva kroky a následne ho obvinený R. E. chytil za vlasy a hlavu mu ťahal k podlahe, pričom poškodený si kľakol a pritom ako kľáčal, tak ho obaja obvinení niekoľkokrát kopli nohami do tváre a do hrudníka, následkom čoho poškodený E. X. spadol na podlahu, pričom po čase chcel vstať, avšak ako vstával a ako bol predklonený, tak ho obvinení R. E. ako aj Q. L. niekoľkokrát nohami kopli do oblasti hlavy a hrudníka, pričom poškodený opätovne spadol na podlahu, kde zostal ležať, po čase postavil a vyšiel von z pohostinstva do miesta svojho trvalého bydliska, odkiaľ jeho matka E. X. zavolała políciu, pričom poškodený následkom fyzického napadnutia utrpel otras mozgu ľahkého stupňa, pohmoždenie hrudnej a brušnej steny, 4 centimetre dlhú tržno - zhmoždenú ranu na pravej strane hornej pery, pretínajúcu celú hornú peru a tržnú ranu prednej vnútornej slizničnej časti dolnej pery o dĺžke 2 centimetre, pourazový šok z pomerne značnej straty krvi z uvedených rán, ktoré zranenia si vyžiadali hospitalizáciu poškodeného a celkovú dobu liečenia a práceneschopnosti podľa vypracovaného znaleckého posudku MUDr. Petra Stráňovského v trvaní 14 až 21 dní.

Podľa § 44 Trestného zákona súd I. stupňa u obžalovaného R. E. upustil od uloženia súhrnného trestu, pretože trest mu uložený rozsudkom Okresného súdu Komárno z 19.10.2017, sp.zn. 3T/57/2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 15.03.2018, sp.zn. 4To/13/2018, právoplatným 15.03.2018, považoval na ochranu spoločnosti a nápravu obžalovaného za dostatočný.

Podľa § 287 odsek 1 Trestného poriadku obžalovaného zaviazal k náhrade škody pre poškodenú spoločnosť DÔVERA zdravotná poisťovňa, a.s., vo výške 1 018,08 eur.

Proti tomuto rozsudku, ihneď po jeho vyhlásení, podal odvolanie obžalovaný napádajúc ho primárne v jeho výroku o vine a na tom podklade i vo výrokoch o treste a povinnosti nahradiť škodu.

V písomne predloženej odvolacej argumentácii (formulovanej samotným obžalovaným) namietal spôsob hodnotenia dôkazov súdom I. stupňa pri ustálení jeho viny, poukazujúc na viacerých svedkov, ktorí nepotvrdili, že by on fyzicky napadol poškodeného. Poškodeného, ktorý ho z toho usvedčoval považuje za nedôveryhodného. Svedkyňa K. (barmanka), ktorá sa mala nachádzať pri barovom pulte, taktiež popisovala len bitku medzi Q. L. a poškodeným. On sám sa priznal, že udrel poškodeného až v čase keď ťahal Q. L., aby sa už nebil s poškodeným, čo Q. L. potvrdil. Pokiaľ udrel poškodeného, je mu to ľúto, ale

jeho konanie nesmerovalo k ublíženiu mu na zdraví. Chcel len zabrániť tomu, aby sa už L. s poškodeným nebili tým, že L. vyvedie z pohostinstva. Zdôraznil tiež znalecky ustálené zranenia poškodeného, ktoré boli ľahkého charakteru.

Poukázal tiež na neprimeranú dĺžku trestného konania, jeho právnu neistotu s tým spojenú, ktoré hodnotí ako rozporné s jeho právom na spravodlivý proces v zmysle Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Navrhol preto, aby ho odvolací súd oslobodil spod obžaloby.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu (ktoré bolo vykonané v neprítomnosti inak riadne a včas upovedomených poškodených), obžalovaný zotrval na svojej už v písomnom odvolaní formulovanej odvolacej argumentácii aj konečnom návrhu v ňom formulovanom. Prokurátorka Krajskej prokuratúry Nitra, hodnotiac napadnutý rozsudok ako správny vo všetkých jeho aspektoch, navrhla odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou - obžalovaným, podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Neopomenul pritom skúmať, či vec neobsahuje chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Trestného poriadku a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je dôvodné, hoci z iných než ním uvádzaných dôvodov.

Odvolací súd primárne konštatuje, že z pohľadu dôkazného stavu bolo vykonaným dokazovaním na hlavnom pojednávaní bez dôvodných pochybností preukázané, že obžalovaný fyzicky atakoval poškodeného žalovaným spôsobom, konajúc tak spoločne s ďalšou toho času už právoplatne v identickej trestnej veci odsúdenou osobou - Q. L., odsúdeným pre inkriminované konanie v rozsahu podielu naň pripadajúcemu (z pohľadu protiprávneho konania i následku) rozsudkom Okresného súdu Komárno z 05.02.2015, č.k. 1T/47/2014-379.

Poškodený svojimi obsahom presvedčivými a v podstatných okolnostiach nerozpornými svedeckými výpoveďami usvedčoval aj obžalovaného R. E. z násilia naň páchanom, navyše uvádzajúc, že to bol práve obžalovaný, ktorý bol iniciátorom fyzického konfliktu. S výpoveďami poškodeného korešpondujú i svedecké výpovede príslušníkov Polícijnej hliadky (N., K.), ktorým už pri prvotnom kontakte bezprostredne po skutku označoval za osobu, ktorá mu spôsobila zranenia, práve obžalovaného.

Poškodený tiež uvádzal i motív, ktorý mu obžalovaný E. uvádzal ako dôvod fyzického napadnutia (to, že proti nemu svedčil v inej trestnej veci), hoci táto skutočnosť (pomsta) zostala skutkovo i právne nepovšimnutá (bez možnosti jej zohľadnenia v aktuálnom štádiu odvolacieho konania - s ohľadom na zásadu zákazu reformatio in peius), pričom naopak u poškodeného motív krivo obžalovaného usvedčovať z protiprávneho konania, ktorého sa nedopustil, zistený nebol.

Pokiaľ obžalovaný poukazuje na vo veci vypočutých svedkov, ktorí sa mali nachádzať v inkriminovanom pohostinstve (vrátane barmaniek), z ich vyhýbavých výpovedí bolo zrejmé, že buď fyzický incident nevideli (alebo vidieť nechceli), o čom svedčí i fakt, že sa nikto v blízkosti sa nachádzajúcich ani neodvážil do neho zasiahnuť.

Postupne produkované verzie priebehu skutkového deja každým z obžalovaných a poškodeným boli konfrontované i so znaleckými chirurgickými závermi o zraneniach poškodeného, ktoré z pohľadu mechanizmu ich vzniku, korešpondovali s výpoveďou poškodeného a vylučovali verzie produkované obžalovaným i medzičasom odsúdeným (a preto v ďalšom priebehu konania už svedkom) Q. L..

Pokiaľ svedok Q. L. v poslednej z jeho výpovedí na hlavnom pojednávaní vypovedal spôsobom navodzujúcim priebeh inkriminovaného incidentu, vylučujúci obžalovaného E. zo spáchania žalovaného skutku, táto jeho výpoveď je v rozpore so skutkom, pre ktorý uznal vinu v konaní o dohode o vine a treste (a pre ktorý následne i bol odsúdený), čím je nehodnovná táto jeho výpoveď s pravdepodobným motívom ex post dôkazne napomôcť obžalovanému E..

Na tomto závere nemení nič ani nesprávny procesný postup súdu I. stupňa, keď na hlavnom pojednávaní čítal v zmysle § 264 odsek 1 Trestného poriadku svedeckú výpoveď Q. L. z prípravného konania, ktorú

učinil síce v procesnom postavení svedka, ale vypovedajúc k skutku, pre ktorý bol následne obvinený a preto je táto jeho svedecká výpoveď procesne nepoužiteľná a preto ani odvolací súd na ňu neprihliadal.

Odvolací súd tak konštatuje, že súd I. stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu v súlade s § 2 odsek 10 Trestného poriadku a vykonané dôkazy, na ktoré možno prihliadať, aj správne vyhodnotil v zmysle § 2 odsek 12 Trestného poriadku.

Procesne sa nedopustil takých chýb, ktoré by boli v neprospech obžalovaného, porušovali by jeho právo na obhajobu, ktoré bolo u neho zachované ani takých, ktoré by spochybňovali správnosť jeho skutkových zistení pri ustálení viny obžalovaného v zmysle skutkovom a právnom, okrem ďalej uvedeného.

Z pohľadu dôkazného tak vina obžalovaného nebola podporená výlučne svedeckými výpoveďami poškodeného, ako to namietal v odvolaní, ale i ďalšími hoci nepriamymi dôkazmi, ktoré do jeho výpovedí logicky zapadali a vytvárajú tak reťaz dôkazov bez dôvodných pochybností vedúcich k záveru, že obžalovaný sa (spoločným konaním s ďalšou osobou) dopustil žalovaného skutku a ním žalovaných trestných činov, hodnotiac i právnu kvalifikáciu skutkov obžaloby ako správnu vrátane úmyslu obžalovaného spôsobiť poškodenému ťažkú ujmu na zdraví, o čom svedčí spôsob spáchania činu i jeho následok s dôrazom na fakt, že poškodenému museli byť po čine lekársky vykonané životzachraňujúce lekárske zákroky, ktoré vyplývajú i z chirurgických znaleckých záverov.

Súd I. stupňa však pri formulácii tzv. skutkovej vety výroku o vine napadnutého rozsudku pochybil, keď nekriticky vo vzťahu k obžalobe skutkové zistenia pri opise protiprávnosti konania formuloval k obom pôvodne obžalovaným R. E. aj Q. L., nezohľadňujúc pritom fakt, že Q. L. bol v predmetnej trestnej veci už skôr odsúdený pre žalované konanie vo vzťahu k jeho osobe.

V skutkovej vete súd I. stupňa oboch útočníkov označil za „obvinených“ pri opise ich spoločného protiprávneho konania, bez zohľadnenia aktuálneho právneho postavenia Q. L. ako odsúdeného (navyše i R. E. ako obžalovaného).

I v právnej vete majúcej vyjadriť znaky pokusu zločinu ublíženia na zdraví spolupáchatelstvom i prečinu výtržníctva spolupáchatelstvom (v zmysle aplikovanej právnej kvalifikácie), tieto vyjadril v množnom čísle („ktorého sa dopustili ...napadli iného“), hoci v merite veci rozhodoval len o vine obžalovaného R. E. (nie aj už skôr odsúdeného Q. L.).

Takto formulovaná skutková veta vo vzťahu k Q. L. koliduje s dovolacím dôvodom v zmysle § 371 odsek 1 písmeno k/ Trestného poriadku (už bol právoplatne odsúdený, nemožno ho preto znova za identický skutok uznať za vinného, pretože jeho ďalšie trestné stíhanie pre identický skutok, pre ktorý už bol odsúdený, je neprípustné).

Rovnako právna veta majúca vyjadriť pokus zločinu ublíženia na zdraví spolupáchatelstvom, v snahe vyjadriť pokus i spolupáchatelstvo, je gramaticky a tým aj logicky v napadnutom rozsudku zmätočne vyjadrená.

Hoci je nepochybné, že napadnutý rozsudok sa týka obžalovaného R. E., pri vyhlásení rozsudku súd I. stupňa formálne pochybil v mene obžalovaného, i keď v písomných vyhotoveniach rozsudku (prvopise i rovnopisoch) už je meno obžalovaného správne uvedené. Takýto spôsob nápravy (i keď ide zrejme o písársku chybu pri formulácii výroku rozsudku do zápisnice o hlavnom pojednávaní) je neprípustný (výrok rozsudku v jeho písomnom vyhotovení musí odzrkadľovať jeho výrok v súlade s tým, ako bol vyhlásený).

K samotnej formulácii skutku tiež odvolací súd upozorňuje súd I. stupňa na to, že skutková veta má odzrkadľovať len dokazovaním preukázané skutočnosti (fakty), ktoré majú vzťah k znakom konkrétneho trestného činu a ktoré sú výsledkom procesu hodnotenia dôkazov ustálené ako dokázané. Nepatrí preto do skutkovej vety uvádzať odkaz na dôkazné prostriedky, v ktorých tieto skutočnosti majú svoj dôkazný podklad, v posudzovanom prípade odkaz na konkrétny znalecký posudok konkrétneho znalca, z ktorého vyplývajú inak správne ustálené zranenia poškodeného.

Ďalej pokiaľ uvedeným znaleckým posudok bola doba liečenia a práceneschopnosti u poškodeného ustálená časovým rozpätím „14 až 21 dní“, teda z pohľadu následku na zdraví poškodeného presnú dobu nemožno ustáliť, je nevyhnutné v zmysle dôkaznej zásady in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obžalovaného) ustáliť tento následok spôsobom pre obžalovaného najpriaznivejším, teda spôsobom „najmenej 14 dní“ (bez relevancie zostáva, či uvedený záver má alebo nemá vplyv na otázku právnej kvalifikácie skutku).

Uvedené chyby výroku o vine napadnutého rozsudku viedli odvolací súd k jeho zrušeniu v zmysle § 321 odsek 1 písmeno b/ Trestného poriadku v celom rozsahu, ako dôsledku toho, že zrušenie výroku o vine vyžaduje súčasné zrušenie aj ďalších výrokov majúcich svoj podklad vo výroku o vine, t.j. výrokov o treste (ktorým je i výrok o upustení od uloženia súhrnného trestu) a náhrade škody.

Odvolací súd nezistiac dôvody pre vrátenie veci súdu I. stupňa, aby ju tento v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol po zrušení napadnutého rozsudku v zmysle § 322 odsek 1 Trestného poriadku, pretože chyby, ktoré odôvodňovali jeho zrušenie, nie sú takej povahy, ktorá by odôvodňovala doplnenie dokazovania vo vzťahu k výroku o vine, odvolací súd naprávajúc zistené pochybenia sám vo veci rozhodol podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto rozsudku, rešpektujúc pritom vo výroku o vine, treste i náhrade škody zásadu zákazu reformatio in peius, v dôsledku ktorej v odvolacom konaní nemožno zvrátiť odvolaním napadnutý rozsudok v ktoromkoľvek jeho aspekte spôsobom, ktorý by bol v neprospech obžalovaného, pokiaľ odvolacie konanie vyvolal podaním odvolania výlučne obžalovaný.

Vo výrokoch o treste i náhrade škody preto odvolací súd nezistil dôvody pre ich korekciu z dôvodov, ktoré by boli na prospech obžalovaného, preto rozhodol spôsobom obsahovo obdobným ako súd I. stupňa.

V reakcii na odvolaciu námietku obžalovaného k dĺžke predmetného trestného konanie je namieste zdôrazniť, že uvedený fakt bol súdom I. stupňa dostatočne zohľadnený vo výroku o upustení od súhrnného trestu s ohľadom na jeho skoršie odsúdenie na dlhodobý trest odňatia slobody, čím za súdenú trestnú činnosť mu trest zvýšený nebol (hoci mohol byť), keď túto spáchal vo viacčinnom súbehu so skoršou trestnou činnosťou.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.